

Reglur um styrkveitingar til að efla hringrásarhagkerfið

1. gr.

Gildissvið og markmið.

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra veitir styrki til að efla hringrásarhagkerfið og við veitingu þeirra fer samkvæmt þessum reglum. Markmiðið með styrkveitingunum er að:

- (a) Efla úrgangsförvarnir á Íslandi, s.s. til að draga úr myndun úrgangs.
- (b) Bæta flokkun úrgangs hér á landi.
- (c) Efla tækifæri til endurvinnslu úrgangs sem næst upprunastað.
- (d) Stuðla að aukinni endurvinnslu og annarri endurnýtingu úrgangs sem fellur til hér á landi.
- (e) Efla tækifæri til nýsköpunar og þróunar á búnaði sem dregur úr magni úrgangs eða auðveldar flokkun, endurvinnslu og aðra endurnýtingu úrgangs.

Tilgangurinn með styrkveitingum er að styðja við nauðsynlega uppbyggingu innviða hringrásarhagkerfisins á Íslandi og nýsköpun og þróun, sem stuðlað getur að innleiðingu þess héraðs. Styrkirnir verða því hvort tveggja veittir til nýsköpunar og þróunar á nýrri tækni og til innleiðingar á tækni sem þegar er þekkt. Styrkirnir eru veittir á grundvelli stefnu umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra og aðgerðaáætlana er varða úrgangsförvarnir og meðhöndlun úrgangs.

2. gr.

Styrkhæfi verkefna og áherslur.

Lögaðilar, þ.m.t. sveitarfélög, geta sótt um styrki.

Áhersla skal fyrst og fremst lögð á að styrkja verkefni sem:

- a. Draga úr myndun úrgangs, s.s. matarúrgangs eða annars lífræns úrgangs, plastúrgangs, textílúrgangs, raf- og rafeindatækjaúrgangs, byggingar- og niðurrifsúrgangs eða pappa- og pappírsúrgangs.
- b. Stuðla að bættri flokkun úrgangs, s.s. með sérstakri söfnun úrgangs.
- c. Stuðla að endurvinnslu úrgangs, s.s. úr pappír, pappa, málmum, plasti, gleri, viði, textíl eða lífbrjótanlegs úrgangs. Áhersla er lögð á að styðja við hágæða endurvinnslu sem felur í sér að úrgangi verði haldið í síendurtekinni hringrás þar sem það er mögulegt.
- d. Stuðla að annarri endurnýtingu úrgangsflokka sem ekki henta til endurvinnslu.
- e. Fela í sér nýsköpun eða þróun á nýjum lausnum sem draga úr notkun plasts, dregur úr matarsóun og sóun á textíl eða stuðla að auknum möguleikum á endurvinnslu eða annarri endurnýtingu, einkum á plasti.

Ráðherra getur ákveðið frekari áherslur við styrkveitingar á grundvelli markmiða í 1. gr.

Styrkjum skal úthlutað til afmarkaðra verkefna til eins árs í senn. Ef tilgreindur verktími verkefnis er lengri en eitt ár er heimilt að veita árlegan styrk til allt að þriggja ára, með fyrirvara um fjárveitingar á fjárlögum hverju sinni.

Hver einstakur styrkur skal almennt ekki nema hærri fjárhæð en sem nemur 10% af heildarfjárheimild hvers árs.

Eftirfarandi er ekki styrkhæft:

- a. Verkefni sem eru á fjárlögum eða falla undir sérstaka samninga.
- b. Kostnaður vegna reksturs félagasamtaka.
- c. Verkefni sem tengjast förgun úrgangs.
- d. Rannsóknaverkefni á meistaraþrófs- eða doktorsstigi.
- e. Verkefni sem falla undir lögbundin verkefni stofnana ríkisins.
- f. Kostnaður vegna launa nefndarmanns eða annar kostnaður vegna nefndarsetu.
- g. Verkefni eða hluti verkefnis sem hefur þegar verið unninn.

3. gr.

Auglýsingar.

Ráðuneytið auglýsir ár hvert eftir umsóknum um styrki á vef ráðuneytisins.

Í auglýsingu skulu koma fram upplýsingar um helstu atriði sem litið er til við mat á umsóknum, sbr. reglur þessar, tímafresti og leiðbeiningar um hvar og hvernig skuli sækja um.

Ákveði ráðherra að leggja fram nánari áherslur við úthlutun styrkja en fram koma í 2. gr. skal það koma fram í auglýsingu.

4. gr.

Umsóknir.

Umsækjendur skulu sækja um styrki með rafrænum hætti. Umsókn skal fela í sér greinargóða lýsingu á verkefninu, markmiði þess, hvernig árangur þess verði metinn og hvernig umsækjandi hyggst verja styrknum. Umsókn skulu m.a. fylgja eftirtalin gögn og upplýsingar:

- a. upplýsingar um umsækjanda eða umsækjendur, aðra þátttakendur og samstarfsaðila, ef einhverjir eru,
- b. nafn þess sem annast samskipti við ráðuneytið, netfang og símanúmer,
- c. lýsing á verkefninu og markmiðum þess, þar sem m.a. skal koma fram stutt greinargóð lýsing á verkefninu, hvert vandamálið er sem verið er að leysa, í hverju lausnin felst, hverjir standa að verkefninu, fyrir hvern hún er hugsuð, hvaða sambærilegu lausnir eru á markaðnum, hvað gerir þessa lausn betri en aðrar og áhrif og markmið verkefnisins og hvernig verður árangur verkefnisins metinn.
- d. tíma- og verkáætlun,
- e. greinargóð fjárhagsáætlun, þar sem m.a. skulu koma fram sundurliðaðar upplýsingar um áætlaðar tekjur og kostnað af verkefninu, hlutdeild annarra í kostnaði við verkefnið, styrkfé sem verkefnið hefur hlotið eða sótt hefur verið um og hvert heildarframlag umsækjanda sjálfs er áætlað í verkefninu s.s. vinnuframlag.
- f. lýsing á því hvernig verkefnið samræmist markmiðum og skilgreindum áherslum styrkveitinga í reglum þessum, hver umhverfislegur ávinningur er líklegur til að verða af verkefninu, hvort verkefnið feli í sér nýsköpun, hvort það sé

atvinnuskapandi og þá með hvaða hætti og ætluð minnkun á losun koltvísýringsígilda ef það er mögulegt.

- g. staðfest gögn frá samstarfsaðilum um þátttöku sem og önnur gögn til stuðnings umsókn.

Heimilt er að hafna að taka umsóknir til umfjöllunar sem ekki berast innan tilskilins tímafrests, eru ekki á rafrænu formi eða skilað án umbeðinna fylgigagna.

Hafi umsækjandi áður hlotið styrk frá ráðuneytinu þarf að liggja fyrir greinargerð um framkvæmd þess verkefnis og ráðstöfun styrkfjárins til að ný umsókn verði tekin til meðferðar.

5. gr.

Styrkhæfi og mat á umsóknum.

Ráðuneytið metur styrkhæfi umsókna og gildi þeirra fyrir eflingu hringrásarhagkerfisins.

Auk skilyrða um styrkhæfi sem koma fram í 2. gr. verður við mat á umsóknum og ákvörðun úthlutunar m.a. tekið tillit til eftirtalinna sjónarmiða, eftir því sem við á:

- a. hvort og hversu vel verkefni falli að skilgreindum áherslum styrkveitinga eins og þær eru auglýstar hverju sinni,
- b. forsendur og mikilvægi verkefnis og hvort verkefnið sé líklegt til að hafa í för með sér umhverfislegan ávinning sem og mögulegan ávinning fyrir aðra aðila, s.s. samdrátt í kolefnislosun,
- c. hvort markmið verkefnis séu skýr og raunhæf, hvernig markmiðum sem að er stefnt verði náð og hvernig árangur verkefnis verði metinn,
- d. hvort verkefnið sé byggt á faglegum grunni,
- e. eigið framlag umsækjanda eða annarra til verkefnis,
- f. hvort verkefni sé atvinnuskapandi,
- g. fjárhagsgrundvöll verkefnis,
- h. upplýsingar um samstarfsaðila og hagnýti verkefnis.

Við mat á umsóknum er ráðuneytinu heimilt að leita umsagnar fagaðila gerist þess þörf.

6. gr.

Úthlutun og skilmálar.

Heildarfjárhæð styrkja er samkvæmt heimild í fjárlögum hverju sinni. Ráðherra tekur ákvörðun um styrkveitingar á grundvelli mats á framkomnum umsóknum. Tilkynna skal öllum umsækjendum um afgreiðslu umsóknar. Við ákvörðun um styrkveitingar skal gæta jafnræðis, hlutlægni, gagnsæis og samkeppnissjónarmiða, sbr. reglugerð nr. 642/2018 um styrkveitingar ráðherra og 42. gr. laga nr. 123/2015 um opinber fjármál.

Styrkþegi ábyrgist að styrk verði einungis varið til þess verkefnis sem getið er um í umsókn. Jafnframt skuldbindur hann sig til að skila greinargerð um framvindu verkefnisins og fjárhagsuppgjöri. Styrkþegi skal auk þess hlíta öðrum þeim skilmálum sem fram koma í reglum þessum eða eru sérstaklega tilgreindir í úthlutunarbréfi eða samningi.

Styrkjum er úthlutað til eins árs í senn með gerð skriflegs samnings. Ef verkefni er styrkt til lengri tíma en eins árs skal gerður um það samningur með fyrirvara um heildarfjárhæð styrkja samkvæmt ákvörðun fjárlaga hverju sinni. Greiðslur vegna verkefnis eru að jafnaði eftir framgangi verks en lokagreiðsla styrkfjár kemur almennt ekki til greiðslu fyrr en við skil til ráðuneytisins á gögnum sem gerð er krafa um hverju sinni, svo sem greinargerð um framgang og lok verkefnis ásamt fjárhagsuppgjöri.

Úthlutun styrkja fer að jafnaði fram eigi síðar en 30. apríl ár hvert. Ráðuneytið birtir nöfn styrkþega, heiti verkefna og upphæð styrkja á vef sínum.

7. gr.

Upplýsingagjöf og skýrslur.

Styrkþega er skylt að tilkynna ráðuneytinu tafarlaust ef upp koma aðstæður sem seinka verkefninu eða koma í veg fyrir að markmiðum eða skilyrðum fyrir styrkveitingu sé fullnægt.

Styrkþega ber ávallt að verða við beiðni ráðuneytisins um upplýsingar um stöðu verkefnisins og láta því í té allar upplýsingar og gögn um verkefnið, þar á meðal bókhaldsgögn.

Styrkþegi skal senda ráðuneytinu greinargerð um verkefnið og fjárhagsuppgjör vegna þess innan 60 daga frá því verkefninu lýkur.

Ljúki verkefni ekki á því ári sem styrkurinn er veittur, skal ráðuneytið upplýst um stöðu verkefnisins fyrir árslok.

Styrkþegi skal varðveita öll gögn verkefnisins, þ.m.t. bókhaldsgögn, í a.m.k. sjö ár og hafa þau tiltæk sé þess óskað af hálfu Ríkisendurskoðunar.

8. gr.

Kynningarefni tengt verkefni.

Á öllu útgefnu efni, auglýsingum o.s.frv. sem tengist hinu styrkta verkefni skal koma fram að það sé styrkt af umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytinu.

9. gr.

Endurkröfuréttur ráðuneytisins.

Ef styrknum eða hluta hans er varið í annað en það verkefni sem tilgreint er í umsókn eða ef skilmálar skv. 7. gr. og 8. gr. eru ekki uppfylltir teljast forsendur styrkveitingar brostnar. Áskilur ráðuneytið sér þá rétt til að ógilda styrkveitinguna og krefja styrkþega um endurgreiðslu á greiddum styrk, að hluta til eða í heild sinni, ásamt kostnaði.

Reynist útgjöld vegna verkefnis samkvæmt umsókn lægri en útborguð styrkfjárhæð skal styrkþegi endurgreiða ónýttan styrk innan 30 daga frá því fjárhagsuppgjör verkefnis liggur fyrir. Að öðrum kosti innheimtir ráðuneytið ónýttan styrk ásamt innheimtukostnaði.

Styrkjum er úthlutað til eins árs í senn. Nýti styrkþegi ekki styrk sama ár og honum er úthlutað fellur styrkurinn niður, nema sérstaklega sé sótt um frestun hans á því ári. Umsókn þess efnis skal vera skrifleg og rökstudd.

Þegar samningur um styrk er felldur niður vegna vanefnda eða þegar samningur um styrkveitingu er ekki gerður þá fellur sú úthlutun niður. Það sama gildir þegar styrkhafi er krafinn um endurgreiðslu þegar greidds styrks.

10. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar öðlast þegar gildi.

Umhverfis- orku- og loftslagsráðuneytinu, 3. mars 2022.